

Założenia dla kampanii edukacyjno-informacyjnej
w ramach projektu LIFE:

Małopolska w zdrowej atmosferze

Krakowski Alarm Smogowy

Marzec 2015

Spis treści

Wstęp	3
Główne cele kampanii edukacyjnej	4
Główne grupy docelowe kampanii	5
Założenia organizacyjne	6
Działania	7
Bezpośredni kontakt z mieszkańcami – informacja i wsparcie	8
Bezpośredni kontakt z grupami opiniotwórczymi	11
Władze gminne	11
Lekarze	12
Nauczyciele	14
Księża	16
Inni	17
Udział w wydarzeniach publicznych	18
Działania medialne	19
Certyfikacja	19
Wzmocnienie działań edukacyjnych – konkurs dla NGO	20
Monitoring	20

Wstęp

Jednym z głównych celów Projektu Zintegrowanego LIFE jest likwidacja źródeł niskiej emisji na terenie województwa małopolskiego. Aby cel ten był zrealizowany niezbędne jest przeprowadzenie szerokiej kampanii edukacyjnej, która zawierać będzie również kompleksową kampanię medialną. Zwiększenie świadomości społecznej w zakresie wpływu niskiej emisji na zanieczyszczenie powietrza oraz jej negatywnego oddziaływania na zdrowie jest kluczowe dla promocji wymiany pieców w Małopolsce. Bez działań edukacyjnych i medialnych zainteresowanie instrumentem dotacyjnym do wymiany pieców, przewidzianym w Małopolskim Regionalnym Programie Operacyjnym 2014-2020 może nie być zadowalające.

Zwiększenie świadomości społecznej w zakresie potrzeby wymiany pieców jest tym bardziej konieczne, że władze samorządowe nie dysponują obecnie możliwością wprowadzenia rozwiązań nakazowych – nie mogą wprowadzać tzw. stref bezdymnych poprzez określenie maksymalnego pułapu emisyjnego, który muszą spełniać wszystkie instalacje grzewcze na danym terenie. Przykładowo, gmina X może założyć że docelowo każdy z systemów grzewczych działających na jej

terenie nie może emitować więcej pyłu całkowitego niż 20 mg/m³. Określany jest również termin przed upływem którego mieszkańcy i przedsiębiorcy muszą dostosować swoje systemy grzewcze do tego wymogu. Rozwiązanie takie jest szeroko praktykowane przez władze lokalne i regionalne w wielu krajach Unii Europejskiej, np. Wielkiej Brytanii, Austrii czy Czechach. Ponieważ w Polsce samorządy nie posiadają uprawnień ustawowego do wprowadzania tego typu rozwiązań, kluczową kwestię będzie odgrywać uświadomienie korzyści płynących z poprawy jakości powietrza – chodzi tu zarówno o korzyści zdrowotne, ale również społeczne i ekonomiczne w zakresie lokalnym i regionalnym.

Niniejsze założenia zostały przygotowane na podstawie konsultacji z przedstawicielami samorządów lokalnych – gminy małopolskie – oraz organizacji pozarządowych, działających na terenie Małopolski i zajmujących się tematyką ochrony powietrza. Konsultacje prowadzone były podczas spotkań bezpośrednich jak również warsztatów dla przedstawicieli samorządów, które odbyły się 5 lutego 2015 r.

Główne cele kampanii edukacyjnej

1. Uświadomienie społecznościom lokalnym jak bardzo powietrze jest zanieczyszczone w regionie i ich miejscowości.
2. Uświadomienie społecznościom lokalnym zagrożeń zdrowotnych jakie płyną z oddychania zanieczyszczonym powietrzem.
3. Uświadomienie społecznościom lokalnym innych zagrożeń związanych ze złym stanem powietrza w regionie, np. odpływ turystów.
4. Uświadomienie społecznościom lokalnym korzyści z wymiany nieefektywnych systemów grzewczych opartych o paliwa stałe (zdrowie, wygoda, oszczędność, promocja regionu, innowacje).
5. Zachęcenie do wymiany źródeł niskiej emisji na ogrzewanie, które nie zanieczyszcza powietrza lub charakteryzuje się znacznie niższą emisją zanieczyszczeń.
6. Uświadomienie społecznościom lokalnym korzyści płynących z termomodernizacji budynków mieszkalnych.
7. Zachęcenie do korzystania z transportu publicznego (w miejscowościach, w których istnieje).

Główne grupy docelowe kampanii

Ogólną grupą docelową kampanii powinni być mieszkańcy małopolskich gmin objętych działalnością Eko-Doradców – szczególnie jeśli chodzi o wzrost świadomości w zakresie zanieczyszczenia powietrza, jego źródeł oraz skutków tego zanieczyszczenia (skutki zdrowotne, gospodarcze, społeczne).

Informacje o potrzebie wymiany pieców węglowych oraz o systemie dotacji w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2014-2020 i programu KAWKA (środki Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska), a także o pomocy udzielanej przez Eko-Doradców w tym zakresie powinny dotrzeć przede wszystkim do właścicieli pieców węglowych oraz na inne paliwa stałe (np. drewno).

Informacje o korzyściach płynących z termomodernizacji budynków mieszkalnych czy instalacji małych odnawialnych źródeł energii powinny być kierowane do wszystkich osób, które mogą wykorzystać takie rozwiązania. To samo dotyczy informacji na temat możliwego wsparcia ze strony samorządu i państwa w tym zakresie, a także pomocy udzielanej przez Eko-Doradców.

Szczególnie ważne będzie aktywizowanie środowisk opiniotwórczych, które wyposażone w wiedzę będą ją dalej przekazywać, zachęcając do działań na rzecz redukcji zanieczyszczenia powietrza. Do takich środowisk należą:

- władze gminne,
- lekarze,
- nauczyciele,
- księża,
- straż pożarna,
- lokalne organizacje pozarządowe,
- koła gospodyń wiejskich,
- uniwersytety trzeciego wieku,
- izby gospodarcze i izby rolnicze,
- Lokalne Grupy Działania,
- lokalni biznesmani.

Przykładowe sposoby aktywizowania poszczególnych grup opisane zostały dalej.

Założenia organizacyjne

Głównymi podmiotami prowadzącymi kampanie powinni być Eko-Doradcy. To oni będą odpowiadać za organizację działań na poziomie lokalnym, aktywizowanie wspomnianych lokalnych środowisk opiniotwórczych oraz bezpośrednie docieranie do mieszkańców. W zadaniu tym Eko-Doradcy nie powinni jednak pozostać odosobnieni – powinni uzyskać wszelkie potrzebne wsparcie w ramach Centrum Kompetencji:

- szkolenia merytoryczne dotyczące ochrony powietrza, domowych instalacji grzewczych, efektywności energetycznej, odnawialnych źródeł energii;
- szkolenia interpersonalne;
- szkolenia medialne;
- materiały informacyjno-edukacyjne (broшуry, plakaty, ulotki, strona www, rollupy, standy, etc.);
- możliwość wykorzystania kamer termowizyjnych w celu wstępnego doradztwa energetycznego dla mieszkańców i podnoszenia ich świadomości w zakresie potrzeby poprawy efektywności energetycznej w sektorze domów jednorodzinnych (kamery termowizyjne będą dostępne w ramach Centrum Kompetencji – 10 kamer);
- możliwość wykorzystania pyłomierzy do prowadzenia monitoringu jakości powietrza

w miejscach nie objętych badaniami Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska; sprzęt ten może być również wykorzystywany w celach edukacyjnych (pyłomierze będą dostępne w ramach Centrum Kompetencji – 5 pyłomierzy).

Działania edukacyjno-informacyjne prowadzone bądź inicjowane przez Eko-Doradców na poziomie lokalnym powinny być zintegrowane z działaniami prowadzonymi w ramach regionalnej kampanii medialnej. W założeniu, kampanie medialne (4 tury: jedna w 2016 roku, dwie w 2017 oraz jedna w 2018 roku) będą wzmacniać działania na poziomie lokalnym. Działania medialne obejmują kampanię w telewizji, radio, prasie, w Internecie oraz na nośnikach zewnętrznych (billboardy, miniboardy, standy, ekrany LCD, itp.).

Koordinacją działań edukacyjnych i medialnych będzie zajmować się Stowarzyszenie Krakowski Alarm Smogowy oraz Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego. Zawartość materiałów będzie uzgadniana z Eko-Doradcami, a część z nich będzie mogła być dostosowana do indywidualnych potrzeb danej gminy (gminy turystyczne, gminy przemysłowe, gminy mieszane).

Działania

Jednym z podstawowych działań Eko-Doradców będzie prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjno-informacyjnych na terenie gmin, w których są zatrudnieni. Jak wspomniano powyżej, dotarcie do mieszkańców z informacjami na temat jakości powietrza, zagrożeń płynących z oddychania zanieczyszczonym powietrzem, korzyści z podejmowania działań na rzecz ochrony powietrza oraz wsparcia oferowanego mieszkańcom przez Eko-Doradców oraz gminę w zakresie wymiany systemów grzewczych i termomodernizacji jest kluczowe dla podejmowania przez tych mieszkańców działań, które mają skutkować poprawą jakości powietrza. Kampanie te będą składać się z szeregu działań, które zostały opisane poniżej w bardziej szczegółowym zakresie.

fot. Bogdan Achimescu

Bezpośredni kontakt z mieszkańcami – informacja i wsparcie

Bardzo ważnym elementem działań Eko-Doradców będzie bezpośredni kontakt z mieszkańcami danej gminy. Eko-Doradcy powinni być podstawowym źródłem informacji na temat:

- zanieczyszczenia powietrza i jego głównych źródeł;
- skutków zdrowotnych zanieczyszczenia powietrza;
- korzyści płynących z poprawy jakości powietrza – zarówno dla poszczególnych mieszkańców jak i całej gminy i w szerszej perspektywie, regionu;
- możliwości wsparcia oferowanego przez gminę w zakresie wymiany systemów grzewczych na bardziej przyjazne powietrzu (doradztwo, dotacje);
- korzyści płynących z termomodernizacji (głównie korzyści wynikające z obniżenia rachunków za ogrzewanie) i możliwości wsparcia ze strony gminy/państwa w tym zakresie (doradztwo, dotacje);
- korzyści płynące z zastosowania w gospodarstwie domowym odnawialnych źródeł energii i możliwości wsparcia ze strony gminy/państwa w tym zakresie (doradztwo, dotacje).

Bezpośrednie spotkania z mieszkańcami powinny stanowić jeden z głównych elementów działań Eko-Doradców. Mieszkańcy powinni mieć możliwość przyścia do Eko-Doradcy i uzyskania potrzebnych informacji i wsparcia. Niemniej jednak, Eko-Doradcy powinni aktywnie zabiegać o kontakt z mieszkańcami poprzez:

- wizyty w miejscach zamieszkania poszczególnych obywateli (po wcześniejszym umówieniu telefonicznym);
- kontakt poprzez grupy opiniotwórcze (opisane poniżej);
- kontakt w trakcie lokalnych wydarzeń publicznych (opisane poniżej).

Eko-Doradcy wyposażeni powinni być w szereg materiałów informacyjnych adresowanych do mieszkańców gminy. Materiały te powinny opisywać wspomniane powyżej kwestie: poziom zanieczyszczenia powietrza w gminie i regionie (tu ważne jest identyfikowanie problemu z daną miejscowością), skutki zdrowotne takiego zanieczyszczenia, skutki społeczne i ekonomiczne dla gminy (np. groźba utraty turystów), możliwości wsparcia ze strony Eko-Doradcy przy decyzji o wymia-

nie źródła ogrzewania, termomodernizacji czy zastosowania odnawialnych źródeł energii, a także informacje o dotacjach czy innych instrumentach finansowych wspierających tego typu działania, dostępnych mieszkańcom małopolskich gmin.

Materiały te powinny zostać opracowane centralnie, przez Centrum Kompetencji. Jednak Eko-Doradcy będą mogli dostosować je do potrzeb swojej gminy. Przygotowany powinien zostać pewien szablon, a Eko-Doradcy powinni dokonać personalizacji tych materiałów pod kontem danej gminy. Materiały powinny obejmować różne formaty: plakaty (hasłowo zachęcające do wymiany pieców w celu poprawy jakości powietrza), ulotki (zawierające najważniejsze informacje nt. zanieczyszczenia powietrza, niskiej emisji i wsparcia do wymiany pieców czy termomodernizacji), broszury (prezentujące bardziej szczegółowe informacje). Materiały powinny być drukowane co dwa lata – tak aby możliwa była ich aktualizacja.

Ponadto powinna zostać opracowana również strona www prezentująca mieszkań-

com w przystępny i ciekawy sposób powyższe informacje (skala zanieczyszczenia powietrza, jego przyczyny, skutki zdrowotne i gospodarcze). Podczas konsultacji urzędnicy gminni zwracali uwagę na potrzebę prezentacji rzetelnych informacji w zakresie kosztów ogrzewania przy zastosowaniu różnorodnych źródeł. W tym celu na stronie powinny znajdować się kalkulatory prezentujące:

- koszt ogrzewania budynku o danej powierzchni dla następujących źródeł: gaz, miejska sieć ciepłownicza, pompy ciepła, kotły na biomasę (drewno kawałkowe i pelety), kotły na węgiel (dobrej i złej jakości);
- koszt ogrzewania budynku po przeprowadzeniu poszczególnych czynności termomodernizacyjnych;
- emisję substancji zanieczyszczających powietrze (pyłów i benzo[a]pirenu) z poszczególnych systemów grzewczych (lista jak powyżej).

Eko-Doradcy powinni aktywnie zabiegać o kontakt z mieszkańcami. Jeśli okaże się to konieczne, to powinni inicjować kontakt telefonicznie i umawiać się na spotkania

w celu przeprowadzenia konsultacji i przedstawienia informacji. Kolejną formą bezpośredniego, aktywnego dotarcia do mieszkańców jest przekazywanie informacji przy okazji wysyłania innych druków przez gminę do mieszkańców, np. rozliczenia podatku od nieruchomości. Mogą one przyjąć formę bezpośredniego listu przedstawiającego pokrótce problem zanieczyszczenia powietrza, jego skutki zdrowotne i społeczne i zapraszającego mieszkańców do skorzystania z dotacji na wymianę ogrzewania i pomocy Eko-Doradcy w tym zakresie.

W ramach Centrum Kompetencji Eko-Doradcy będą mieli dostęp do kamer termowizyjnych. Dzięki badaniom taką kamerą Eko-Doradcy mogą pokazywać mieszkańcom jak duży potencjał kryje się w poprawie efektywności energetycznej, której z danego budynku ucieka ciepło, itp.

Jak wspomniano powyżej kampania medialna powinna wspierać działania Eko-Doradców. W jej ramach powinno się między innymi informować o problemie zanieczyszczenia powietrza, jego przyczynach i skutkach, a także o istnieniu Eko-Doradców oraz instrumentów finansowych wspierających mieszkańców w działaniach na rzecz czystego powietrza. W związku z tym, również kampania medialna będzie zachęcać do skorzystania z usług Eko-Doradców.

Bezpośredni kontakt z grupami opiniotwórczymi

Równie ważne jest dotarcie z przekazem do grup opiniotwórczych istniejących w danej gminie. Jak już wspomniano wcześniej są to: władze gminne, lekarze, nauczyciele, księża, straż pożarna, lokalne organizacje pozarządowe, koła gospodyń wiejskich, uniwersytety trzeciego wieku, izby gospodarcze i izby rolnicze, Lokalne Grupy Działania, lokalni biznesmeni.

Władze gminne

Ponieważ Eko-Doradcy będą osadzeni w strukturze samorządowej administracji gminnej, kontakt z władzami nie powinien nastręczać trudności. Stała współpraca z władzami gminnymi to de facto kolejny ważny obszar działań Eko-Doradców.

Lekarze

Lekarze, obok nauczycieli i księży, należą do najważniejszych grup opiniotwórczych w kontekście zanieczyszczenia powietrza. Jako grupa zawodowa nie tylko cieszą się uznaniem wśród społeczności lokalnej, ale właśnie ze względu na wykonywany zawód są szczególnie „uprawnieni” do propagowania informacji o zanieczyszczeniu powietrza i jego wpływie na zdrowie. Niestety, wiedza lekarzy w tym względzie często bywa niepełna – przykładowo, zanieczyszczenie powietrza kojarzone jest często jedynie z chorobami układu oddechowego, podczas gdy długotrwałe narażenie na zanieczyszczenia atmosferyczne ma wpływ również na inne układy: krążenia, nerwowy, rozrodczy, itp. Choć zależności te zostały dość dobrze zbadane i opisane, to wiedza na ich temat nie jest powszechna w środowisku lekarskim.

Z powyższych względów ważne jest zaangażowanie lekarzy w miejscowościach objętych kampanią edukacyjno-informacyjną

w działania na rzecz czystego powietrza. Lekarze powinni uzyskać dostęp do przekrojowej wiedzy na temat wpływu zanieczyszczenia powietrza na różne układy organizmu ludzkiego. Informacje te powinny zostać opracowane w ramach Centrum Kompetencji przez specjalistów w poszczególnych dziedzinach i udostępnione na stronie [www](#) kampanii – będzie to stanowić swoisty bank wiedzy na ten temat. Dobrym rozwiązaniem będzie również prowadzenie warsztatów dla lekarzy w ramach Centrum Kompetencji przy współpracy z branżowymi stowarzyszeniami (np. Izłą Lekarską), czasopismami (np. *Medycyna Praktyczna*) lub instytucjami (np. Szpital Jana Pawła II w Krakowie, który od kilku już lat angażuje się w propagowanie tej tematyki).

Ponadto, należy przygotować materiały informacyjne, które będą dystrybuowane przez lekarzy wśród pacjentów. Mogą to być plakaty, ulotki, broszury opisujące wpływ zanieczyszczenia powietrza na poszczególne

części organizmu ludzkiego oraz zachęcające do podjęcia działań na rzecz ograniczenia zanieczyszczenia powietrza (np. wymiana pieców, termomodernizacja) bądź zachęcające do kontaktu z Eko-Doradcą. Materiały te muszą poniekąd personalizować pojęcie zanieczyszczenia powietrza – mieszkańcy powinni mieć świadomość, że problem zanieczyszczenia powietrza dotyczy ich i ich bliskich oraz że również mogą ucierpieć z powodu negatywnych skutków zdrowotnych tegoż zanieczyszczenia.

Zadaniem Eko-Doradców będzie aktywizacja lekarzy działających na terenie danej gminy. Eko-Doradcy powinni odbywać bezpośrednie spotkania z lekarzami (osobno lub grupach) w celu zachęcenia do udziału w kampanii, zapoznania się z bazą wiedzy dostępną na www oraz dystrybucji materiałów informacyjno-edukacyjnych. Jeśli kampania ma być skuteczna, to informacje dotyczące zanieczyszczenia powietrza, jego przyczyn

i skutków, a także działań na rzecz poprawy jakości powietrza i pomocy świadczonej przez Eko-Doradców powinny być dostępne w wielu miejscach, tak aby kontakt mieszkańców z tymi treściami był jak najczęstszy. Jednym z takich miejsc są właśnie przychodnie i gabinety lekarskie. Pacjenci powinni mieć kontakt z powyższymi informacjami poprzez plakaty, ulotki czy broszury dostępne w placówkach medycznych. Informacje te powinny być również przekazywane przez lekarzy podczas rozmowy z pacjentem.

Kolejną formą zaangażowania lekarzy są wydarzenia dotyczące ochrony powietrza, które będą organizowane przez Eko-doradców na terenie gminy. Dobrym rozwiązaniem jest włączenie lekarzy w uczestnictwo w takich wydarzeniach. Może to być pogadanka o wpływie zanieczyszczenia powietrza na organizm człowieka czy przeprowadzenie bezpłatnych badań spirometrycznych lub innych.

Nauczyciele

Kolejną ważną grupą opiniotwórczą są nauczyciele. Tak jak lekarze mogą propagować informacje wśród pacjentów, tak nauczyciele mogą to robić wśród uczniów i ich rodziców. Jest to szczególnie ważne z dwóch powodów. Z jednej strony edukując młodych ludzi dbamy o to, aby w dorosłym życiu podejmowali decyzje, które będą miały pozytywny wpływ na środowisko. Z drugiej strony dzieci zdobyte informacje przynoszą do domu i w ten sposób mogą przekazać je rodzicom (w przypadku młodszych dzieci program edukacyjny może wręcz zakładać wspólne wykonanie zadania domowego wraz z rodzicami).

W pierwszej kolejności Eko-Doradcy powinni nawiązać kontakt z nauczycielami z szkół podstawowych, gimnazjów oraz liceów i zapoznać ich z tematyką zanieczyszczenia powietrza. Może przyjąć to formę spotkań grupowych (szkoleń), podczas których nauczycielom zostaną przedstawione:

- stopień zanieczyszczenia powietrza w gminie i jego przyczyny,
- skutki zdrowotne zanieczyszczenia powietrza,
- działania, które mogą podjąć mieszkańcy gminy w celu poprawy sytuacji,
- pomoc oferowana przez Eko-Doradców oraz instrumenty finansowe oferowane przez gminę (np. dotacje do wymiany pieców, wsparcie do termomodernizacji).

W ramach Centrum Kompetencji powinny zostać opracowane materiały edukacyjne, z których nauczyciele będą mogli korzystać podczas prowadzenia zajęć na temat zanieczyszczenia powietrza. Materiały te powinny zostać przygotowane oddzielnie dla następujących grup wiekowych: dzieci z klas 1-3 szkół podstawowych, dzieci z klas 4-6 szkół podstawowych, młodzież gimnazjalna i licealna. Mogą składać się z:

- prezentacji multimedialnej;
- wydrukowanych materiałów ćwiczeniowych do wykorzystania podczas lekcji;

- strony www przedstawiającej informacje na temat zanieczyszczenia powietrza, jego przyczyn i skutków oraz działań, które mogą podjąć mieszkańcy w celu poprawy sytuacji. Strona powinna być opracowana w trzech wersjach dla trzech grup wiekowych. Może również zawierać animowany film, grę czy quiz do rozwiązania w domu, na podstawie informacji przekazanych przez nauczyciela podczas lekcji.

Lekcje te prowadzone byłyby przez nauczycieli, którzy zostaliby przeszkoleni przez Eko-Doradców i wyposażeni w opisane powyżej materiały oraz plan lekcji wraz z notatkami dla nauczycieli. Rozwiązanie takie

jest bardziej efektywne pod względem wykorzystania zasobów ludzkich, a także aktywizuje nauczycieli w temacie ochrony powietrza.

Ponadto Eko-Doradcy mogą organizować konkursy dla szkół aktywizujące młodzież na rzecz ochrony powietrza. Mogą to być konkursy plastyczne, happeningi, działania badawczo-poznawcze, działania wśród mieszkańców, itp.

Księża

Kolejną ważną grupą opiniotwórczą są księża – na potrzebę zaangażowania ich w kampanię informacyjno-edukacyjną wskazywało wielu przedstawicieli gmin. W tym celu Eko-Doradcy powinni w pierwszej kolejności odbyć indywidualne spotkania z księżmi i przedstawić im zagadnienia związane z zanieczyszczeniem powietrza w gminie i potrzebą jego ochrony. Księża powinni zostać zachęceni do

propagowania tych informacji wśród parafian. Należy ich również wyposażać w plakaty i/lub ulotki, które mogą być udostępniane na kościelnych tablicach ogłoszeń czy na stanowiskach dystrybucji prasy religijnej. Należy zachęcić księży do aktywnego zwrócenia uwagi na problem zanieczyszczenia powietrza podczas ogłoszeń parafialnych czy spotkań z parafianami.

Inni

Poza lekarzami, nauczycielami i księżmi istnieje szereg innych grup opiniotwórczych do których Eko-Doradcy powinni dotrzeć i które należy zaktywizować na rzecz działań mających na celu ochronę powietrza. Są to: ochotnicze straże pożarne, lokalne organizacje pozarządowe, koła gospodyń wiejskich, uniwersytety trzeciego wieku, izby gospodarcze i izby rolnicze, Lokalne Grupy Działania, lokalni przedsiębiorcy. Eko-Doradcy powinni prowadzić regularne spotkania z tymi grupami

i przekazywać im informacje na temat zanieczyszczenia powietrza, jego przyczyn i skutków, instrumentów wsparcia w walce o czyste powietrze oferowanych przez gminy oraz pomocy udzielanej przez Eko-Doradców. Grupom tym należy przekazać materiały informacyjne i starać się je zaangażować w propagowanie tych materiałów oraz w uczestnictwo w wydarzeniach o tematyce powietrznej organizowanych przez Eko-Doradców.

Udział w wydarzeniach publicznych

Jednym z kanałów pozwalających na nawiązanie bezpośrednich kontaktów z mieszkańcami jest organizacja wydarzeń w przestrzeni publicznej podczas których poruszana będzie tematyka ochrony powietrza. Zakłada się że każdy Eko-Doradca powinien zorganizować przynajmniej dwa takie wydarzenia każdego roku. Mogą to być: Dni Czystego Powietrza, spotkania z lekarzami (np. pogadanki lub bezpłatne badania), wspólne pomiary zanieczyszczenia powietrza (np. spacer z pyłomierzem), happeningi lub konkursy organizowane we współpracy ze szkołami, targi urzędzeń grzewczych, itp.

Poza tym Eko-Doradcy powinni uczestniczyć we wszelkiego rodzaju wydarzeniach publicznych organizowanych w gminie, np. Dni Gminy, Dni Ziemi, jarmarki, itp. wykorzystując te okazje do dystrybucji materiałów informacyjnych i edukacyjnych oraz do nawiązania bezpośredniego kontaktu z mieszkańcami gminy i zachęcenia ich do skorzystania z usług oferowanych przez Eko-Doradcę. Eko-Doradcy powinni zostać wyposażeni w materiały typu roll-upy, bannery czy standy, które umożliwią im zorganizowanie widocznego stoiska na tego typu imprezach.

Działania medialne

Ważnym punktem działań edukacyjnych i informacyjnych prowadzonych przez Eko-Doradców będzie nawiązanie i utrzymywanie kontaktów z mediami lokalnymi. Chodzi tu głównie o lokalne portale internetowe, gazety tradycyjne oraz radio. Niezmiernie ważne jest aby w mediach lokalnych regularnie pojawiały się materiały informujące o zanieczyszczeniu powietrza w danej gminie, jego przyczynach i skutkach, działaniach jakie mogą podjąć mieszkańcy, działaniach Eko-Doradców, dotacjach do wymiany pieców czy wsparciu do termomodernizacji i odnawialnych źródeł energii. W celu nawiązania dobrych relacji z mediami zalecane jest organizowanie spotkań z dziennikarzami, zarówno bardziej przekrojowych (dla większej ilości osób) jak i indywidualnych. W celu umożliwienia Eko-Doradcom sprawnego poruszania się w środowisku medialnym, zostaną oni odpowiednio przeszkoleni w ramach treningów oferowanych przez Centrum Kompetencji.

Certyfikacja

W celu pobudzenia lokalnych przedsiębiorców do podejmowania działań na rzecz ochrony powietrza proponowane jest wprowadzenie certyfikatów „Dbam o czyste powietrze”. Certyfikaty te przyznawane byłyby podmiotom, których działalność nie przyczynia się do zanieczyszczenia powietrza. Chodzi tu głównie o placówki związane z przemysłem turystycznym (hotele, pensjonaty, kwatery prywatne, restauracje), choć uzyskaniem takiego certyfikatu mogą być zainteresowane również inne podmioty, np. piekarnie, fryzjerzy, mechanicy i inne podmioty usługowe. W przypadku branży turystycznej certyfikaty te mogłyby stanowić argument za skorzystaniem z usług oferowanych przez dany podmiot. Z czasem certyfikaty te mogą stanowić odrębną markę o pozytywnym wydźwięku. Fakt uzyskania certyfikatów przez część podmiotów w gminie może zachęcać inne np. do wymiany ogrzewania celem uzyskania certyfikatu. Certyfikat będzie swojego rodzaju nagrodą za podjęcie wysiłków na rzecz ochrony powietrza.

Wzmocnienie działań edukacyjnych – konkurs dla NGO

W celu wzmocnienia działań lokalnych organizacji pozarządowych przewidywana jest organizacja konkursu na działania edukacyjne. W ramach programu LIFE możliwa jest procedura tzw. regrantin-gu, a więc przekazania części dotacji innym organizacjom. Za organizację konkursu odpowiedzialne byłoby Stowarzyszenie Krakowski Alarm Smogowy. W ramach konkursu wspierane byłby inicjatywy realizowane na terenie województwa małopolskiego, których celem byłoby zwiększanie świadomości społecznej w zakresie zanieczyszczenia powietrza, jego przyczyn i skutków, możliwych działań naprawczych oraz wsparcia udzielanego przez gminę lub państwo na wymianę instalacji grzewczej, instalację odnawialnych źródeł energii czy działania termomodernizacyjne. Konkurs powinien być powtarzany co roku, a granty rozliczane w systemie rocznym. Biorąc pod uwagę stosunkowo małą wydolność finansową lokalnych organizacji pozarządowych należy przyjąć raczej niski poziom wkładu własnego. Przed przeprowadzeniem konkursu należy opracować czytelne zasady oceniania wniosków i przyznawania dotacji i udostępnić je potencjalnych grantobiorcom.

Monitoring

Działania podejmowane przez Eko-Doradców powinny być monitorowane i poddawane regularnej ocenie przez instytucję koordynującą, a więc Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, oraz Stowarzyszenie Krakowski Alarm Smogowy, które ma być odpowiedzialne za koordynację działań edukacyjnych, informacyjnych oraz medialnych. Przekrojowa ocena działań podejmowanych przez Eko-Doradców w tym obszarze będzie odbywać się w rozliczeniu rocznym. Pod uwagę powinny być brane między innymi następujące elementy: ilość porad udzielonych mieszkańcom i indeks zadowolenia obsługiwanych (na podstawie ankiet), liczba spotkań z grupami opiniotwórczymi, liczba wydarzeń w przestrzeni publicznej zorganizowanych przez Eko-Doradców lub w których uczestniczyli, ilość lekcji przeprowadzonych w szkołach w danej gminie, itp

